

Acésta fôia ese
cate 3 côle pe luna
si costa 2 florini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

Fôia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonédia la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiuu, séu pria posta
séu prin domni co-
lectori.

Nr. 10.

Brasiovu 15. Maiu 1876.

Anulu IX.

Sumariu: Dela sorgintele Ternavei mari in lun'a lui Aprile 1876. (Fine) — Articii militari. (Fine) — Documente historice din 1848 et 1849. (Urmâre) — Procesu verbale. — Publicarea baniloru incursi.

Dela sorgintele Ternavei mari in lun'a lui Aprile 1976.

Atacurile comise asupra pamentului romanescu.

(Fine.)

Primulu atentatu care se fece asupra territoriului romanescu, urmâ la 2 ani dupa venirea fanariotiloru, la 1718 prein pacea dela Passarovitz. Aci Romani'a mica se cesse Austriei, si aceea remase incorporata acesteia pana la 1738. — La acestu anu inse éra se reincorporâ cu tier'a romanésca, numai territoriulu dela Mehadi'a si Orsiov'a, preste 39 miliri patrate remase pana in diu'a de astadi sub potestatea aceleia, pentru ca nu au fostu cine sa arate si la un'a dela ceea alta potere, ca Turci'a nu era in dreptu a cede ceva dein pamentulu romanescu.

La 1768 imperatés'a Catharin'a incependu de nou belu cu Turci'a, acésta cá se se póta assecura macaru de un'a parte, pasi pre la anulu 1771 in nisce negociatiuni secrete cu Austri'a.

Resultatulu acestoru negociatiuni a fostu, cá la 1774 port'a cesse de nou unu altu teritoriu si mai insemnatu in posesiunea Austriei, adéca partea nordica a Moldovei, tienutulu Cernautiloru, alu Sucevei si alu Campulungului, astadi cunoscute tóte la olalta sub numele collectivu Bucovin'a, care se rupe dela trunchiulu seu stramosiescu, si se incorporédia unui statu, care nu au avutu nici unu titlu la acelu pamentu.

Sub acestu actu intielegemu alu doilea atentatu asupra pamentului romanescu.

Dara cá se intielegemu mai bene, cum si pre ce cale au devenitu acestu actu la perfectiune, si cá se scia si natiunea romana, cum s'au nesuitu Austri'a a'si intende otarele imperiului, fia'mi permis a descrie pre scurtu procedur'a aceea, care a imbogatitu poterea imperiului austriacu cu acestu teritoriu romanescu, pentru-cá numai asia vomu scí, unde póte se duca poterea celui tare, facia de acela care este pusu in stare de a nu i fi ertatu a sé apera.

Dupa una copia care se afla in archivulu imperiale dein Vien'a, si care au reprodusu-o professorulu Leopold Neumann in opulu seu intitulatu „Recueil des Traités et Conventions conclus par l'Autriche

avec les puissances étrangères, depuis 1763 jusqu a nos jours. Tom. I. Leipzig 1855 chez f. A. Brokhaus §. 173 internuntiulu austriacu Br. Thuggut (pre candu se aflâ in orphanotrofiulu dein Vien'a cá spuriu portâ numele mamei sale Thuniggut) a datu portei otomane unu memoriu, prin care aretâ, cá este insarcinatu dein partea regimului seu, a face portei otomane unele propusetiuni de amicitia mai cordiala.

Pre temeliulu acelei amicitie, elu aretâ necessitatea si lips'a ce o are regimulu seu, pentru a statuori una comunicatiune mai usióra, prein partea nordica a Moldovei, trecundu dein Transilvani'a catra Galiti'a si Lodomeri'a, pentru ca aceste doue provincii, fiindu reclamate de angloani si rusii a puterea Austri'a datoras a síle poté pastra pentru sine. Totudeun'a data si esprimâ dorinti'a cá regimulu seu vrea se ajunga si la rectificarea confnieloru intre ambele imperii, pentrucâ acele in partea invecinata cu Transilvani'a nu aru fi destulu de precise*).

De una data cu predarea memorialulu mai susu amintitu, interauntiulu austriacu se grabi a face cunoscutu, cá elu este insarcinatu a negocia asupra propusetiuniloru sale, pentru cá acele se basédia pre un'a cointielegere reciproca, care esiste intre ambe staturi, si care va contribui fórté multu la întemeierea unei amicitie durabile.

Austri'a sciendu prea bene cá Turci'a este strimtorata cu bellulu inceputu dein partea Russiei, se grabi a o imbata de capu cu promissiuni de amicitia, singuru numai, cá pre o cate usióra se póta ocupa territoriulu romanescu, pre care si puse ochii.

Pre temeliulu acestoru inbetaturi de capu, Turci'a uitandu de stipulatiunile contractului dein 1513 inchiaiatu intre sultanulu Selim si Bogdanu principele Moldovei, si care contractu in punctulu alu 5-a stabilesee cá Moldov'a si va pastra territoriulu seu intactu (intactes et dans toute leur intégrité), esmitte dein partea sa pre Achmed Effendi si pre Ismail Raif Effendi, cá comissari, si acestia convenindu cu

* De aci inca se vede, ce idea falsa avea pre atunci Austri'a, in privinti'a estinderei imperiului otomanu, ea tienea Moldov'a cá o parte integranta a Turciei.

nternuntiulu austriacu Thugut, dupa una scurta discusiune, acesti comissari s'au involitu asupra urmatórilor patru puncte, care formédia contractulu despre predarea Bucovinei in posesiunea Austriei, si anume:

Art. I. Avendu in vedere propusetiunile amicabile ce ni le face Maiestatea sa c. r. si apostolica, si care se referescu la un'a comunicatiune mai usóra intre Transilvani'a si provinciile Galiti'a si Lodomeri'a, care acte sunt reclamate de catra regelé si republic'a polona; avendu in vedere amicitia cea nescircbata si alipirea de vecini buni, port'a otomana, cede imperiului austriacu districtulu acela, care de un'a parte se afla intre Dnistru, confiniile Pocutiei, Ungari'a si Transilvani'a, éra de alta parte se marginesce cu acelu confiniu, care se va areta si statori mai in josu asia, catu tier'a care este cuprinsa intre aceste margini, se remana pentru toti tempii intru folosint'a si proprietatea imperiului austriacu.

Spre acestu scopu atatu Majestatea sa c. r. si apostolica, catu si inalt'a pórt'a otomana 'si va desemna si esmitte comissarii sei, carii voru avea de a demarca lini'a despartitóre intre ambele imperii, si carii intr'unu modu chiaru si precisu, voru avea de a tiernuri marginile ambeloru staturi, se incépa lini'a demarcatóre dela confiniulu Transilvaniei, si aceea trecundu dupa chart'a ce o a propusu internuntiulu austriacu, si a fostu acceptata si dein partea inaltei pórt'e otomane, dreptu catra Hotinu, pre temeliulu acelei invoieii, se voru estrada de pre map'a numita doue copii legalisate, dein care un'a va remané in man'a comissariloru austriaci, éra ceealta se va admanua comissariloru turcesci.

Acestia rectificandu mai intaiu confiniulu de catra Transilvani'a, voru porni dela punctulu estremu alu aceleia, dela píráulu Tejna imputita, si apoi intogminduse dupa charta, voru euprende comunele Candreni, Stupicani, Capulu-Codreni, Suceav'a, Siretulu si Cernovitia, trecendu Prutululu la Cernaucu, unu satu care se tiene de districtulu Cernautiloru, si care 'lu voru cuprende in laintrulu confiniului imperiale, voru ajunge pana la teritoriulu Hotinului; aci voru cauta positiuni de acelea, care se fia, acomodate pentru asiediarea confiniului despartitoriu, fora inse de a trece orecum preste marginile tieriloru ce se cotescu acilea, pentru ca este intentiunea ambeloru parti contrahente a evita ori si ce diferentia si certe eventuali, ce potu proveni dein caus'a neprecisiúnei si a dubietatei; de aceea dara se voru ingrigi, cá punctulu confinariu se fia asediatu in modulu celu mai bunu si precisu.

Ce se atinge de marginea acelui districtu, care se intende pana in Dnistru, si anume, dela punctulu, unde teritoriulu Hotinului ajunge cerculu Cernautiloru, in asta privintia s'a decisu, prein reciproca cointelegere, cá inalt'a pórt'a otomana — cá si pana aci — se remana in posesiunea teritoriului ce se tiene de fortaréti'a Hotinului, déca comissarii ambe-

loru parti voru afla, afora de acelu teritoriu, pana in Dnistru un'a mediuna anumita, care va fi acceptata de catra officiarii austriaci.*)

Art. II. Nu va fi permis regimului imperiale, de a edifica vreo fortaréti'a pre lini'a teritoriului ce i s'a transpusu.

Art. III. Dupa ce locuitorii moldoveni si dein tier'a romanésca, dein tempu in tempu au ocupatu dein teritoriulu Transilvaniei in diverse parti si la diverse puncte mai multu teritoriu, care mai inainte se tienea de Transilvani'a (candu??), in asta privintia se statoresce, cá inalt'a pórt'a otomana se demande cu tóta seriositatea atatu principelui de Moldovi'a, catu si celui dein tier'a romanésca, cá aceia se observe metele asia, precumu suntu acele aretate si desemnate pre map'a care o au asternutu internuntiulu austriacu, si precumu suntu acele invederate prein vulturii (pajorele) plantati de catra curtea imperiala; asia dara numitii principi se se contenésca dela ori-ce vatamare a statoriloru presenti.**)

Art. IV. Dupa ce amestecarea posesiuniloru de pamentu, pre tiermurulu stangu alu Dunarei la loculu Orsiov'a vechia, vis-à-vis de fortaréti'a Orsiov'a usioru póte produce unele tulburari intru administrarea de vami si de carantina; dupa ce si dein alte consideratiuni, s'a facutu dein partea curtei imperiale propunerea, cá inalt'a pórt'a otomana se renuntie la acelu pétécu de pamentu, precumu si de teritoriulu care apartine aceluia, ambele parti contrahente s'au involitu, cá confiniulu intre ambe staturi se remana la acelu locu, si intru aceea stare unde 'lu au asiediatu regimulu imperiale, pentru aceea inse inalt'a pórt'a otomana se oblega a tiené pre locuitorii dein Orsiov'a vechia in ordine, si a se adopera, cá dein partea acestora se se delature ori-si ce afacere care aru conturba bunele relatiuni, precumu si intogmirile si asiedieamentele regimului Majestatei sale c. r. si apostolice.

Acestu actu ominosu, prin care Romani'a de astadi s'au micioratu cu trei districte dein cele mai frumóse, si s'au ruptu dein teritoriulu Moldovei si alu tieriei romanesci de-a lungulu otaraloru loru, preste 100 miluri patrate, s'au subsemnatu la Constantinopolea in 7 Maiu 1775 de catra br. Franciscu Maria de Thugut, ministru plenipotentu alu Majestatei sale c. r., si de cátra marele veziru alu portei otomane Yzzet-Mehemed Pasia, si prein acela s'a datu mana libera austriaciloru de a lipsi pre poporulu moldovanu de mosiórele loru, pentruca cei mai multi dintre Moldoveni mai bine au preferitu a remané

*) Dein acestu punctu se vede, cá pórt'a otomana au fostu involita cá Austria se rupa catu i va placea dein teritoriulu Moldovei, pentru cá ea bene scia cá nu dá dein teritoriulu seu.

***) Dein acésta clausula se cunósce, cá ori-catu era de asupriti romanii in secululu trecut, totusi ei se incercá la diverse ocazioni a'si reclama integritatea teritoriului loru.

lipsiti de avere, decâtu a'si pleca capulu in jugulu stramu*).

Cá se fia ocuparea si mai bine asecurata, la 12. Maiu 1776 s'au mai inchiaiatu inca unu altu contractu de catra poterile subsemnatóre a contractului de mai inainte, si prin acestu contractu fruntariile Bucovinei, séu ale teritoriului ocupatu, pentru-cá pre atunci numele de Bucovin'a inca nu era cunoscutu — s'au inpinsu si mai afundu in laintrulu Moldovei. Despre acésta ne adeverece descrierea reambularei granitieloru dela 2. Iuliu 1776 subsemnata la Palamutca de catra maresialulu austriacu Br. de Borco si de catra Mehemed-Tahiz-Aga Kapudgil Kihajasi, pentru-cá vediendu Br. de Borco italianu de nascere, lacomi'a oficieriloru austriaci, cá cum se nesuia acestia a planta parii de granitia totu mai afundu in Moldov'a, si observandu nauci'a turcului care nu contradicea de locu, ia facutu propunerea ironica: óre nu aru fi mai consultu cá se tragemu linia drépta pana la Iassi (ei se aflá atunci pre pisculu muntelui Dragoias'a), pentru cá Iassii ni-aru conveni fórte bene de unu stabilimentu de arme, in contra Rusiei, care si fora de aceste se va apropia de acestu locu. Natareulu de turcu inholbá ochii, si era pre aci se faca propunerea la regimulu seu, cá se se involiasca si la acésta trafica; dara Br. de Borco ii observá numai decatu, cá la asia ceva mai este tempu.

Sub acésta ocupare usióra si fora versare de sange intielegemu alu treilea atacu comisú asupra integritatii pamentului romanescu*).

Alu patrulea atacu ce s'au comisú asup'a integritatii pamentului romanescu este desmembrarea Bassarabiei de catra man'a sa strabuna Moldov'a, indeplinita la 28 Maiu 1812 prin inchiaierea pazei dela Bucuresci.

Acésta tíera mandra si frumósa diupreuna cu populatiunea ei cea vítéza se incorporá cu Rusi'a, si astadi cu anevoia o ai mai cunósce, déca au fostu candu-va léganulu romaniloru. 64 de ani au fostu de ajunsu cá se fia rusificata; betranii carii voru mai fi traindu sub jugulu moscovitiloru, sciu cá'si voru mai aduce aminte de marirea romaniloru de odinióra; generatiunea presenta inse este rusificata de totu.**)

*) Aici ne luamu voia a observa, cá intre multele documente istorice decopiate de repausatulu Eudoxiu E. Hormuzache din archivulu secretu alu curtii si alu statului pe la anii 1851 - 3 se afla si acelu cathologu de nume boieresci, la carii s'au inpartitu cele doue sute de mii florini pentru cá se taca. Collectiunea lui Hormuzache se tiparesce tocma acuma in Bucuresci, si speramu cá in tomulu din urma se voru vedea si actele diplomatice secrete, cate au emanatu pana in dilele in care Bucovin'a trecu in possessiunea Austriei. Red. Trans.

**) Déca voru esi la lumina tóte documentele relative la luarea Bucovinei, câte se afla numai in collectiunea lui Hormuzache, lumea romanésca va sta cá inmarmurita la lectur'a loru. Red. Trans.

***) La tradarea Basarabiei in 1812 inca au participatu cativa greci si romani fruntasi. Documentele vorbescu. Ru-

In faci'a acestoru umiliri comise de catra poterile vecine prin conlucrarea turciloru, cari pentru tóte faptele loru si pentru injuriile ce li-au datu romaniloru, sunt responsabili, si prin care fapte Romani'a de astadi este lipsita de un'a populatiune romana preste 2,000.000 de suflete si de unu teritoriu atatu de mare si bogatu, fora voli'a mea imi vene intrebarea, óre mai este lipsa, mai este dreptate cá Romani'a se respunda pórtii otomane unu tributú atatu de colosale precumu 'lu respunde? óre nu aru fi tempulu chiaru acuma, candu Turci'a este strimtorata de catra populatiunea serba pentru crudimile comise asupra'i, cá romanii se dechiare Europei, cá nu mai respundu turcului nici unu tributú, cá-ci li-au vendutu tíer'a; cine voliesce cá se'lu aiba, vina si se 'lu iea; romanii i voru primí la tiermurile Dunarei intocma cá Mihaiu vítézulu pre stramosii loru pre camp'i'a dela Calugareni.

Cá se dechiare acésta turcului, cine este mai competenté cá Domnitoriulu actualé alu Romaniei? Dorimu cá se vedemu respunsulu dupa cumu 'lu si asteptamu cata mai in graba.

Aru mai fi lipsa si de alte ilustratiuni si de alte deductiuni, dara pentru acésta ocasiune prudenti'a ne impune tacere. B. M. D. Basiot'a.

Articlii militari.

(Fine).

Studiu asupra apararii staturiloru.

Numeróse si voluminóse scrieri esistu asupra diferiteloru sisteme de fortificatie; cu tóte acestea principiile pe care aru trebui se fia basata apararea staturiloru in generalu, suntu inca in intúnerecu.

Vomu cercéta dar opiniile emise de mai multi scriitori militari asupra intrebuintarii forteretieloru in apararea staturiloru si vomu cauta a deduce óre-care principii generale.

Generalulu Roguizat dice: „Credu cá fortaretiele au o asia mare influentia asupra stabilitatii imperiloru, in catu cugetu cá unu bunu sistemú de resbelu nu póte fi basatu decatu pe cetati. Criticu inse dispositi'a loru actuala si metodulu de a le gramadi dupa intemplare pe estrem'a frontiera, unde numerulu loru celu mare devine o sarcina prin catatimea trupeloru ce absórbe pentru paza loru, pe candu in interioru nu se afla nici una, astu-felin, in catu armat'a defensiva, silita cate odata prin perderi insemnate a parasi liniile frontiere, si respinsa in interioru prin-

si'a nu asteptase vreunu castigu in acelu anu, ci fusese buna bucurósa a inchiaiei iute pazea cu turcii, cá se póta alerga contra lui Napoleonu. Basarabi'a inca fu cumperata cu bani dela turci si dela moldoveni. Istori'a trebuie se fia inpartiala cá mórtea; nimeni se nu scape de judecat'a ei drépta, documentata, precumu nu scapa nimeni de mórte. Red.

tr'unu concursu de circumstantie nenorocite, se gasece despartita de fortaretiele sale, si constrinsa a sustinerea resbelu, fara depouri, fara arsenaluri, fara magasai si fara spitaluri. Arme, munitii, chesóne, puncturi de radiemu, tóte 'i lipsescu in propri'a sa tíera; si lipsita de depouri sí de adapostulu protectoru alu cetatiloru, se afla in neputintia a se reorganisa si a' si redobandi curagiulu; astu-feliu se intemplà lui Napoleonu la 1814 perderea bataliei dela Briene, impedi-candu'lu de a ajunge la fortaretiele dein Loren'a, teatru resbelului se stabili in campiile Campaniei de parte de ori-ce fortaretia, si numerocele cetati cu care Francia este incongiurata, jucara unu rolu nein-semnatoriu. La ce'i buna acea multime de cetatiui, cu care ne silimu a inchide frontierele nóstré, déca colónele inamice potu se tréca pe alaturi? Candu miciorimea si situati'a loru departata de ori ce positie buna pentru o armata le facu incapabile de a servi de depouri si de punctu de radiemu fortieloru active, numerulu loru celu mare póte deveni o sarcina pentru unu generalu, slabindu'i armat'a prin catimea trupeloru ce consuma pentru pastrarea loru.

Déca, prin cugetaré si experientia, generalii voru perveni a se convinge, cà statele nu se potu forma, organisa, si afla in sigurantia si stabilitate, decatu radie-mandu-se pe cetati, atunci isi voru forma o idea e-sacta de resbelu defensivu si totulu va fi in ordine. Unii voru renuntia la ide'a nebuna de a vol se o-présca pe cotropitoriu numai printr'unu lantiu de for-taretie, si ceilalti voru parasi idea mai nebuna inea, de a incredintia salútea statului unui instrumentu asia de fragilu, precumu este o armata fara depouri si fara puncturi de radiemu, ce se risipesce la antai'a batalia perduta, fara a se potea reorganisa. Rolulu cetatiloru fiindu bine determinatu, va fi lesne de pre-vediutu puncturile in care vicisitudinile resbelului potu se le faca folosítóre, si se voru dispune in conse-centia. In locu de a le gramadi tóte pe frontiera, se voru radica in tóte provinciile presupuse a deveni teatrulu resbelului, si pana in centru statului ele voru fi mari si spatióse in raportu cu trebuintiele arma-teloru actuale, si se voru pregati sub tunulu loru ada-posturi protectóre pentru armatele defensive.

Éta coprinderea unui memoriu asupra apararei Germaniei adresátu corpului germanicu la 1. Octom-vre 1814: „Strategi'a nu mai dictédia regulele pen-tru dispunerea fortaretieloru Germaniei. Armat'a mo-bila decide singura de sórtea natiuniloru.

Fortificati'a nu póte avea altu scopu, decatu a concurge la succesele sale: prin urmáre teatrulu pre-supusu alu resbelului va fi munitu din inainte de unu centru de actie, de unde miculu corpu de armata se póta neastempera si contraria operatiile unei armate inamice; se intindia mana armatei mobile de aparare, se sustie acea armata la casu de invingere, spre a se potea reface; in fine se serve in tempu de pace de stabilimentu militariu nationalu, unde se se cultive stiintiele resbelului.

Éta cumu se esprima atelu memoriu asupra for-taretiei Germaniei: „Fortaretia defensiva nu este nea-paratu se fia stabilita pe frontiera; va potea fi chiaru in centru. Nu va primi sigurantia si forti'a sa nici dela localitate nici de la inundari, nici dela stanci, obstacole care adesea suntu caus'a ca o garnisona se póta fi inchisa de cateva batalióne, si cà nu póte fi de nici o utilitate armatei mobile. Déca astu feliu cunta se fia caracterulu fortaretiei, ea nu va fi altu decatu unu campu retransiatu permanentu, depusu astu-feliu, ca unu micu corpu de armata asediatu se nu aiba a se teme de unu inamicu superioru, si ca in ori ce momentu se'lu póta ataca. Este esclusu din coprinderea sa totu ce nu are raportu cu armat'a: prin urmare militariulu este singuru locuitoriu si mu-nitiile de resbelu tóta avuti'a. Consideratiile militare aratate ceru ca dispunerea fortaretiei se fia astu-feliu, ca garnison'a sóu armat'a ce se va afla intr'ensa, se'si aiba miscarile libere in tóte directiile circonferentiei si pana in distantiele cele mai mari putintióse; ca astu-feliu convoiurile, ajutoarele, spionii se póta sosi din tóte partile, si ca in fia-care punctu alu circum-ferentiei inamiculu se póta fi surprinsu.

„Prin urmare cetatea nu imprumuta forti'a si sigurantia sa, stancile, riuriloru, locuriloru séu strim-toriloru; ea va fi din contra, departe de ori-ce ob-stacolu ce inamiculu aru potea ocupa, prin care se impedece intinderea radiei sale de actiune. Campi'a cea mai intensa va fi mai convenabila pentru alegerea terenului fortaretiei.“

Generalulu St. Suzane, intr'unu memoriu publi-catu la Paris la 1814 dice: cu catu poterile fortificate si ocupate de garnisóne pe frontier'a unui statu co-tropitu voru fi mai numeroce, cu atatu voru fi mai slabe midiulócele pentru armat'a defensiva, si prin urmare cu atatu mai multu próbabilitatea de succesu va fi mai mare pentru armata agresiva.

Dn. Coumault, intr'o opera asupra apararei Fran-ciei se esprima astu-feliu: Nu trebue se ne facemu ilusii asupra avantajieloru cetatiloru, nu trebue se le atribuimu ceea ce nu au.

Trebue se apretiuimu bine rolulu ce ele canta se jóce in apararea staturiloru; cà-ci de va fi reu intielesu, aru produce mari inconveniente. Cetatile potu in óre care circumstantie particulare se intardie mersulu inamicului, dara nu'lu oprescu. Cu tóte a-cestea esistenti'a armateloru este prea precaria si fortun'a bataliiloru prea capritiósa, pentru ca se di-cemu cà cetatile nu trebuescu. Urmeadia din aceste cugetari, cà unu statu nu póte fi aperatu, decatu prin acti'a combinata a armateloru si cetatiloru.“

„Ceea ce este decisivu la resbelu dice Pachons, este de a nu'imprascia fortiele. O positia nu trebue dara se fia fortificata pentru o simpla garnisona séu pentru o divisie izolata; dara pentru armata intréga; dara nu pentru armata impresurata, ci pentru armata libera de a esi si intra, de a refusa si a primi ba-tali'a“ si mai adaoga: „positi'a cea mai defensiva nu

este cea mai inaccesibilă; este cea mai amenințată.

Posiția noastră va fi dăru mai mult deschisă decât închisă, ea va favoriza pretutindeni mișcările trupelor noastre, și va prezenta un câmp de bătălie, unde vor fi în totu locul spriginite, fără a fi restrinse.

Etă cumu se exprima unu anonimă asupra apărării staturilor: „Spre a face rebelu defensivă cu succesu, nu e destulă a avea trupe bune, dăru trebuie ca ofierii se scia înainte de tôte, că o poziție defensivă spre a fi bună, trebuie se satisfacă principiile strategiei și cererile politice; ca în pozițiile fortificate retransimentele se fia radicate după trebuința trupelor, era nu trupă aplicată după dispunerea uragielor, după cumu se obișnuiesce mai în tôte statele Europei; că pozițiile și posturile curată defensive suntă mai totu deună viciose; că ci numai în mobilitatea maselor reside principalulu elementu de forță alu tuturor armatelor; că prin urmăre apărarea staturilor cauta se fia basată numai pe întrebunțierea maselor mobile, pivotandu pe mari poziții strategice situate astu-feliu, ca tôte aceste masse se pōta fi concentrate pe unu același punctu alu eschiului*) defensivă, spre a produce o putere comună.”

Archiducele Carolu în principiile sale de strategie condamnă apărarea basată pe unu întregu cordonu de fortărețe ridicate pe frontierele unui stat. „Apărarea pasivă a acestui sistem, dice elu, paraliză apărarea activă: numărōsele garnisōne ne punu în neputința de a forma o armată capabilă de a rezista inamiculu. Căndu o armată se află nevoită de a suspende momentan cursulu operațiilor sale, cauta se se asiedie pe puncturi strategice; și mai cu preferența pe puncturile care decidu de sōrtă statulu. Capitală, vatră politică, centrulu puterii statulu, inimă, sufletulu monarhiei care comunica viața și imprimă activitatea la tōta națiunea, trebuie mai cu osebie se atragă bagarea de sēma a generalulu: catra acestu punctu își va îndrepta retrăgerea și va concentra mijlōcele sale de a țienē până la cea din urmă extremitate. Aru trebui ca fīa care statu se aiba o cetate care se fia că o chīaie, care se asigure independentiă, și fără posesia careia inamiculu se nu pōta face decât invasi precară, și se nu cauzeze statulu decât rele lesne de reparat.”

Din opiniunile emise de deosebiti auctori ce cităramu potemu conchide: Că apărarea activă este cea mai bună; că operațiunile active necesită fortărețe cu o mare dezvoltare, că capitală vatră puterii naționale, scopulu tuturor otăririlor se fia asemenea vatră apărării generale, unde se se afle concentrate principalele resurse militare ale statulu.

II. Amu vediatu opiniunile emise de generalii cei mai însemnați, asupra apărării staturilor și principiile

ce se deducă din tr'ensele; se caută acumă, cumu s'aru pōtea aplica acele principii la unu stat micu.

În organizarea apărării staturilor mici, suntă considerații politice și militare, de care trebuie se țienem socotēla; aceste considerații unu capitănu belgianu le specifică în modulu următoriu:

1. Rebelulu rumpendu tôte convențiunile, nu trebuie a se increde prea multu în angăjamentele tractatelor, nici în promisiunile vecinilor.

2. Ajutōriile strainulu suntă totdeună mai puțină eficace, și sosescă mai tardiu decâtă ne place a crede.

3. Dispositivulu de apărare alu staturilor mici cauta se fia combinat cu îndoitulu scopu alu unei împotrivi isolate, și alu unei apărări combinate cu aliatii ce i-aru veni în ajutoriu.

4. Neutralitatea garantată unei țieri prin tratate, departe de a o scuti se fia o putere militară, o silesce că se aiba puteri preventive cu atatu mai tare constituite, cu catu alianțiele politice și prealabile îi suntă oprite.

5. Acēsta putere preventivă cauta se fia dispusă astufeliu, ca într'o conflagrațiune se acōpere centrulu politic alu statulu, și se permită guvernulu a lua o atitudine ecspectantă, chiară cāndu teritoriulu seu aru fi calcatu de beligeranti.

6. După esemplulu marelui Fredericu, nu trebuie a se îndoi nici odată de importanța, puterea și viitoriulu statulu.

7. Nu trebuie a perde din vedere, că o armată de invasiune este la numără prea slabă în raportu cu populația chiară a unui stat micu; și că unu statu posedă totdeună mijlōce eficace de rezistență, cāndu va avea voința tare de a se aperi.

8. Succesele dobandite de armatele de invasiune, suntă în generalu rezultatulu unor atacuri facute cu puteri concentrate la tempu; era nici decumă alu superiorității trupelor cōtropicōre asupra armatei defensive.

9. În statele cele mici, fortărețele frontiere fiindu totdeună situate înaintea frontulu de operații, acolo unde aru trebui asiediate avant posturile, era nu marile depouri, acele fortărețe suntă în generalu mai perniciose decâtă folositoare.

10. În fine că agresorulu reunindu tôte puterile sale spre a ataca, trebuie cu atatu mai multu ca apărătorulu se concentre pe ale sale spre a se aperi.

Prin urmăre într'unu statu unde nu este decâtă o armată, spre a nu fi silită a se împarti în momentu cāndu aru avea mai mare trebuința de a fi concentrată, nu trebuie se existe decâtă o singură fortărețea de o mare dezvoltare.

Acelăși capitănu dice, că o fortărețea spre a satisfacă la marele principiu alu rebelulu și la considerațiile ce precedu, cauta se implinēscă condițiile următoare:

Se acōpere axea (osiă) principală a diferitelor căli ferate și telegrafe.

Se adapostēscă scaunulu guvernulu contra ata-

*) Tablă, scândura de siachu, teritoriulu pe care este se se facă bătălia.
Red.

curiloru metodice séu prin surprindere: se ocupe centrulu tiei spre a conserva avantagiulu mobilitatii, si a radiei sale de actiune cea mai mare intendere potentiósa.

In fine se permita guvernului, ca adunandu acolo tóte poterile sale, se póta pastra in casu de conflagratie, o atitudine esceptanta spre a congiora pe catu se va putea influinti'a fapteloru implinite, atunci chiaru candu territoriulu seu aru fi cotropitu de beligeranti.

In generalu, punctulu unui statu micu care respunde mai multu la tóte aceste conditii, este loculu resiedentiei gubernului.

In giurulu capitalei dara aru trebui se se ridice unu poligonu centricu de aperare, care se consiste intr'o linia continua, a carei radia se fia de 2 séu 3000 metre, invelita de o centura de o duzena de forturi, ridicate pe puncturile cele mai convenabile, asiediate la o departare de diumetate lega in in giurulu cetatiei.

Cu unu asemenea dispositivu de aperare, se esaminamu cu generalulu Rogniat, cumu s'aru putea petrece lucrurile, presupuindu cá aperiatoriulu aru avea unu efectivu de resbelu de 80,000 ómeni, si cá aru fi atacatu de o armata de 200 mii, care póte fi cea mai numerosa ce póte cotropi unu statu.

Déca arsenalurile si depourile se afla reunite la punctulu centralu, prin agiutoriulu telegrafului si alu vaporului in cate-va dile, unu statu micu isi va avea efectivulu de resbelu sub arme; si déca dupa cumu amu admisu, acestu efectivu aru fi de 80 mii de ómeni, si de amu scadea 20,000 care se padiésca positi'a, aru remanea 60 mii ca se intre in campania.

Se supunemu acumu cá avant-posturile aperiatorului suntu respinse spre capitala. Pe mesur'a ce ele voru retrograda, voru strica telegrafele si calile ferate, si voru aduce materialulu la vatr'a de aperare, unde tóte poterile, vii ale natiunei voru veni se se concentre.

Déca atunci armat'a defensiva s'aru multiami a lua o atitudine esceptante, ce aru face inamiculu?

Ataca-va elu positi'a?

Dara Vauban insusi recunósce, cá o armat'a de 200 mii ómeni n'aru cutedia se intreprindia unu asediu in regula inaintea unei asemenea cetati.

Intr'adeveru, cumu se atace cineva o positiune, alu carii cordonu de investire aru fi de mai multu de 12 lege, si din care s'aru putea arunca intr'o singura massa o armata mobila de 60 mii ómeni, care aru avea pentru densa initiativ'a atacului.

Déca in locu de a concentra aperarea intr'o positiie in care armata aru avea miscarile libere in tóte directiunile, amu preferi unu punctu incongiuratu pe o mare parte a perimetrului séu de obstacole naturale, positi'a aru fi cu atatu mai vitiósa, cu catu partea libera de obstacole aru fi mai restrinsa. Intr'adeveru, supunendu de esemplu, cá frontulu de aperare aru fi redusu la o lega, cele doue extremitati ale sale fiindu redímate pe obstacole nestrabute, a-

gressorulu ridicandu paralelu cu aceste fronturi cateva lucrari de campania, aru putea cu o armata de 25 mii ómeni se bloncedie armat'a aperiatorului chiaru de aru fi de 100 mii ómeni; pe candu déca frontulu de operatie alu aperiatorului s'aru intende dupa cumu amu supusu pe unu cercu de 12 lege, agresorulu cu o armata de 200 mii ómeni ne-avendu a oppune positiiei, decatu 3000 ómeni de kilometru curentu alu acestui frontu, aperiatoriulu asiediatu in centrulu cercului cu o armata mobila de 60 mii ómeni, aru avea pentru densulu avantagiulu mobilitatii si aru putea operandu pe radie, se previe cu massele sale fractiile despartite ale agresorului si se le combata cu diece contra la unulu.

Investi-va elu positi'a?

Dara dupa cumu amu disu, nimicu nu este mai periculosu decatu a voi se incongiuramu o armata redimata pe bas'a sa, si capabila de a se lupta in campu; si acestu pericolu aru fi cu atatu mai mare pentru agresori, cu catu armat'a de aperare asiediate in centrulu cordonului de investire aru putea, dupa cumu facu Radetzki sub Veron'a la 1848, se se arunce pe unu punctu séu pe altulu alu cordonului cu fortie de o superioritate numerica spaimentátore.

Incerca-va se ia positi'a printr'unu atacu iute?

Aru avea se strabata o zona de tocu de aprópe 4000 metre de adencime si aperiatoriulu aru putea se arunce pe flancuri tóte massele sale mobile. Este dara mai multu decatu probabilu, cá agresorulu aru plati scumpu o intreprindere asia de cutediatóre.

Cu ce scopu? Gubernulu, armat'a, depourile, arsenalurile, tóte fiindu coprinse in capitala, acésta positiie aru fi chiaru objectivulu resbelului. Si apoi a pivota in giurulu unei positiie ocupate de o armata mobila care póte esi dispusa pentru lupta, este operatie din cele mai periculóse. Acésta operatie n'aru putea avea altu scopu, decatu a combate si a isola unu vecinu ce vine in ajutorulu statului micu; si in acestu casu rolulu armatei agresive nu aru fi din cele mai frumóse; debordata la o extremitate a frontului, séu si despartita de bas'a sa de armata operátore, care aru avea pe a sa bine garantata, armat'a ocolitóre s'aru afla intr'o positiie desavantagiósa spre a ataca in frunte armat'a aucsiliara.

In fine, cu unu asemenea dispositivu, agresorulu poté-va elu desorganisa poterile militare si institutiunile politice ale unui statu micu dupa o intelnire nefericita in campu, dupa cumu facu Napoleonu in Prussi'a a dou'a di dupa batali'a dela Iena? Nu o credemu. Cá-ci capital'a coprindiendu tóte elementele de resistentia ale statului, aru fi destulu ca aperiatoriulu se scia a concentra resturile armatei sale sub acésta capitala, ca se dea gubernului midiuloculu de a prelungi lupt'a, a reorganisa poterile sale militare, si a relua in curendu o atitudine amenintiatóre.

Este evidentu, o armata numerosa n'aru putea nici asedia, uici investi, nici lua o asemenea positiie; si acésta armata spre a se opuee la sosirea aliatiloru

statului micu, aru trebui se se espue la cele mai mari perderi, pe candu armat'a defensiva n'ar avea a se teme de nimicu.

Se esaminamu acuma, cumu s'aru petrece lucrurile, déca într'o conflagratie generala, beligerantii aru intra prin tóte frontierele spre a'si termina diferintiele pe territoriulu statului micu, si in prejudiciulu seu, dupa cumu s'a intemplat in mai multe resbele.

In o asemenea circumstantia, gubernulu statului micu, luandu o atitudine expectanta, asiediatu într'o positie tare, in centrulu teatrului de resbelu, si dispaundu de o armata mobila de 80 mii ómeni, aru potea, aruncandu armat'a sa la timpu in balantia, se atraga victori'a in partea in care se va pronuntia, si se decida astu-feliu pacea séu resbelulu.

Dispositivulu propusu pentru statele mici aru avea si avantagiulu de a nu produce temeri nici unuia din poterile cele mari; ridicatu catra centrulu territoriului, elu nu va cauza nici gelosia nici pretestu de nemultiamire; aru fi preventivu pentru toti, fara a fi agresivu pentru nimeni.

Nimicu nu asigura mai multu unitatea naționala a unui populu, decatu o capitala preponderanta, avuta, potinte si asiediata in centrulu tieriei. „Totu este contagiosu in lume, dice generalu Lamorque, avuti'a produce avutia, precumu miseria produce miseria. Capital'a dara se ia cea mai mare intendere putintiósa, astu-feliu, ca acésta metropola, a sciintieloru si a arteloru, vatr'a inteligenta a statului, se devie asemenea vatr'a puterei sale.“

A. Anghelescu,
capitanu de artilleria.

Documente historice din 1848 et 1849.

(Urmare).

56. Dela Comitétulu Natiunei Romane.

Catra Domnulu V.-Prefectu Stephanu Moldovan.

De catra acestu Comitetu ti-s'au impartasitu 3 prochiamatiuni ddto 30 Nov. cá se inceteze tóte excesele, si totusi se mai intempla, dupa cum vei veda din aici in copia alaturat'a ordinatiune a In. G. Commando ddto 30 Nov. a. c. Nr. 6959. Asia dara eata aici ti-se trimitu inca 3 exemplare de prochiamatiuni cu acelu adaosu, cá se le publici in poporu si se pui tóta silinti'a, cá se inceteze tóte excesele si se se pazésca ordinea legale si pacea publica.

Sabiiu, 10 Dec. 1848.

Simeonu Barnutiú,
presiedinte.

Ioane Branu.

56. a) Comand'a generala observa de nou comitetului, cá poporulu comitte excesse dese si anume cá maltratédia pe ómeni nearmati.*)

Wie das Pacifications-Comité aus der in der Anlage mittolgenden, von dem Militär-Stadtcommando zu Schässburg anher vorgelegten Anzeige des Oberlieutenants Abel, Commandanten des Landsturmes zu Heresztia vom 14. v. M. ersehen wird, lassen sich die kleineren herumziehenden Abtheilungen des romanischen Landsturmes, ungeachtet der von Sr. Excellenz dem Commandirenden Herrn Generalen Freiherrn von Puchner uuterm 26. October d. J. erlassenen Proclamation, unter Androhung der Brandlegung, noch immer Erpressungen, Requisitionen und Misshandlungen an schutzlosen und verführten in der Art zu Schulden kommen, dass dadurch die Bevölkerung sur Verzweiflung gebracht, von derselben die gefährlichsten Folgen zu befürchten stehen.

Dem Pacifications-Comité wird dieses beklagenswerthe, des Vertrauen in die Herstellung der endlichen Ruhe und Ordnung, den wesentlichen Zweck des allgemeinen Strebens so sehr hemmende, verwerfliche, zügellose Verfahren mit der erneuerten Aufforderung bekannt gegeben, durch die unterstehenden Organe dieser masslosen, in ihren Folgen ebenso hässlichen, als strafwürdigen Willkühr durch alle im Bereiche des Gesetzes zu Gebote stehenden Mittel in Schranken zu setzen, somit diestalls dasjenige zu verfügen, was diesen unerlässlichen Zweck zu fördern geeignet ist.

Hermannstadt, am 30. November 1848.

Im Namen des Commandirenden Herrn Generals
Pfersmann mp.,
F. M. L.

56. b) Прокієтъчїзнє.

Къ тóте къ ам дат о прокієтъчїзнє дн 26. Окт. а. к. супре днпедекареа пєстїрїлор челор фъръ де фолос ши а тѣтрор віолєцелор, ши крѣзімілор, че се фак асѣпра челор невіноватї ши неарматї; тотѣши не віп позє шїрї де чєлє май сълватечє фантє, де прѣдѣрї, ши жєфїрї, де прѣдареа възлѣлї стрѣпн къ сілнїчїє ши фъръ де фолос, прєкѣтн ши де грєлєлє малтрѣтѣрї ши опорѣрї алє знор персоанє къ тотѣл невіноватє.

Фїїнд воїнда меа чєа хотѣрѣтѣ а пзнє сѣшршїт одатѣ ла тóте фантелє ачєстє фóрте стрїкѣтóре, ши вреднїчє де недєансѣ, де карє се днфїорєзѣ ши сімдїрєа оменєскѣ дн чєл май марє град, ши прїп карє

*) Nu trebuie se negamu, cá excesse s'au commissu si din partea romaniloru condusi adesea de vechi'a ura si resbunare; dara adunandu tóte excessele romaniloru într'o suma, acelea abia aru face 1/10 din ale unguoro-secuiloru. Noi le-amu vediutu cu ochii nostrii, le-amu inregistratu cu pén'a nóstra pe unele cá si pe altele, 5 1/2 luni de dile din 1848/9.

се адъче дп примѣдіе ші дпсѣші интересѣ казсеі по-
стре челеі дпепте: афлаіѣ де тревзінѣ, дп зрѣта про-
кіетъчизнеі теле сѣс дпсеппате, пе лънгъ позъ, ші
серіосъ дожапъ а ordina, ші а поръпчі:

а) Фіа-каре комъпнтате, аѣ сатъ, дп ал кървіа
черк се ва дпжмпла врезна дп поменітеле крпме,
саѣ Фъръ де леці, кіар дакъ п'ар фі ші копъкрат пе-
міжлочіт ла ачеа Фъръ де леце, тотъші есте ръспън-
зъторіѣ пептръ пагъва фъкътъ, дакъ пъ с'аѣ стръдзіт а
дпнедека фъръ де лецеа къ тоте міжлочеле, каре ле
аре дп пътереа са, саѣ дакъ кътва ар аскънде пе
фъкъторіі де ръѣ.

б) Тоці комѣданціі ошлор, ші алціі сѣнт днда-
тораці пе оменіа ші пе опореа лор сѣвт чеа маі греа
респъндере, пъ пътаі а да мжпъ де ажъторіѣ офіціо-
латърілор провісоріі, ші адмнстратърелор де дістрік-
търі, апоі тъзъроп жърісдікціѣнілор сѣсеці дп сіліпца
лор де а рѣстабілі ржндѣл вѣп, ші секърптатаеа, чі, пре-
кѣт вор ерта оперъчъніле мілітаре, афаръ де ачаста
сѣнт даторіі дпкъ а тръшіте ші колъмпне дпмълторе
пептръ пъзіреа сігърандеі, ші къ чеа маі таре сіліпѣ
а дпнедека фаптеле челе кржпчене, ші а черка пе
фъкъторіі де ръѣ, іаръ къ ачещіа, дакъ се вор прпнде,
саѣ се вор афла алтмпнтрелеа, тревъе лъкрат дъпъ про-
кіетъчизнеа сѣспоменітъ.

Дпсъ дакъ кътва ачастъ репоітъ дожапъ, песте
тотъ ащептареа тѣа, п'ар фолосі, ші де кътва п'ар
авеа зрѣтареа дорітъ міжлочеле челе маі зшоре, каре
с'аѣ черкат пъпъ акът, атъпчі воіѣ фі сіліт а іптро-
дъче прочѣдъра чеа статаріѣ, ші дп цпнъзъріле копчер-
пепте спре ачест скоп а ordina комъпнтереа жъдеде-
лор статаріі.

Сібіѣ, 30. Ноемвріе 1848.

Антовіѣ Барон де Пъхпер,
Ф. М. Л. ші Ценераріѣ-Команданте.

56. с) Кътръ комітетѣл де пачіфікъчизне
ал Романілор.

Плжсоріле челе тѣлте, каре мі с'аѣ фъкът дела
ешіреа прокіетъчизнеі теле дпн 26. а л. к. дпкоче дп
коптра ръпірілор, жефъзірілор, пѣстірілор челор фъръ де
фолос, ші а алтор фапте кржпчене, мі-аѣ дат окасізне
а тръшіте зрѣтатореа прокіетъчизне, каре дндатъ трев-
зве пъзлкатъ прѣзътпндеа.

Ащептжнд ка съ се дпмплеаскъ, ші съ се зр-
тезе къ чеа маі таре скъмпнтате тоте челе че се къ-
прпнд дп ачѣстъ прокіетъчизне, тѣ афлаіѣ дпкъ сіліт
а въ аръта тревзпнца чеа таре ші пе апъратъ, ка ді-
ферітелор деспърдемпте але скълърѣі ценерале съ пъ
се деа алціі кондъкъторіі, фъръ пътаі де ачеіа, каріі
сѣнт оменіі дрепціі, де оменіе, ші дпкрезъціі, апоі ка
дп фіекаре комъпнтате, каре п'ар авеа дпкъ пъпъ а-
кът кондъкъторіі де ачещіа, съ се алеагъ ші съ се
пътеаскъ дндатъ зпѣл, сѣѣ маі тѣлціі бърваціі дпкре-
зъціі ші де оменіе, каріі аѣ дпкредереа тетърілор ко-
мпнптъціі, ші каріі маі деосебіт се дпсърчпнеазъ сѣвт

греа ръспъндере а дпнедека тоте фаптеле челе кржп-
чене.

Дрептачѣеа адмнстратъреле провісоріе але офі-
ціолателор ші дістріктелор комітетѣлѣ де пачіфікъчизне
ал націзнеі романе, апоі команданціі леціѣнілор се
дндаторескъ, ші лі се поръпчѣше, а фі къ дестпнтъ
лъаре ампнте спре ачѣста.

Дакъ тотъші дп зрѣтъ пъ с'ар пътеа опрі пічі де-
кът дптръп цпнѣт, аѣ дптр'алѣл кржпченіле поменіте
дп прокіетъчизне, фъръ де а се фаче дндатъ есеппѣл
спѣтжпнтъторіѣ къ чеі фъкъторіі де ръѣ, ла о дпжп-
пларе ка ачѣста тревъе а се фаче арътаре мотиватъ
кътръ пресідіѣл командеі ценерале дпн Сібіѣ.

Сібіѣ, 30. Ноемвріе 1848.

Пъхпер м. п,
Ф. М. Л.

Комітетѣл фаче кзпоскътъ ачѣстъ поръпкъ а дп.
ценераріѣ-командо, тъзъроп префекцілор ші віче-пре-
фекцілор, трівзнілор ші віче-трівзнілор, чентъріонілор
ші віче-чентъріонілор, декъріонілор ші віче-декъріоні-
лор, прекът ші дерегъторілор чівілі, жъдецілор ші жъ-
рацілор, ка съ дпгріжѣскъ къ тотъ пътереа ші аѣкто-
рптатаеа лор пептръ пъзереа еі дп лъкране ші пептръ
пъзіреа стражпкъ а челор копрпнсе дптржпса, днда-
торпндзі сѣвт чеа маі греа респъндере парте а дпвѣца
ші а повъціі пе оменіі ка съ пъ се аватъ дптръ пі-
тіка дела калеа леціі, парте а педенсі пе чеі че се
вор авате, ші а рапорта ла комітетѣ деспре тоте пе-
лецізіріле каре вор дпдръзпі але фаче чеі неаскълтъ-
торіі, ка ші комітетѣл сѣ'ші потъ фаче пашъріле сале
ла дп. ценераріѣ-командо. — Преодціі ромжпні дпкъ
сѣнт пофтіці а дпвѣца пе попорѣ ші ал новъціі спре
калеа леціі, ші ла дпжмппларе де неаскълтаре а се
зпі къ дерегъторіі чівілі ші мілітаріі, спре а дпфржпа
пе къкъторіі де леце. — Дп ценере, тот попорѣл ро-
манѣ есте пофтіт прпн гласѣл репрезѣнтанцілор сѣі а
пъзі дрептатаеа оменѣскъ ші дъмпнезеіѣскъ дптръ чпн-
стеа са ші а націзпні романе, дптръ шъріреа лѣ Дъ-
мпнезеѣ чѣлѣ а-тот пътерпкъ, каре пъ ласъ пѣпеденсіте
фаптеле челе фъръ де леце, ші дптръ дождіреа дп-
кредеріі дплѣдѣлѣл дпшъратъ, каре аѣ дат дрептърі
де о петрпвъ ла тоте націзпніле ші ла тоці оменіі че
се афлъ сѣвт счептрѣл дпшърѣціеі сале, ші каре пъ
ва лъса пѣпеденсіте фъръ-де-леціле пменѣі.

Сібіѣ, 30/18. Окт. 1848.

Сітеон Бърпѣдѣ, прешедпнте. А. Т. Лазріанѣ
Тпм. Цппаріѣ. Нік. Бълъшескъ. Іоане Бранѣ.
Флоріанѣ Мікашіѣ.

56. d) Дела комітетѣл націзнеі романе.

Дналѣл ценераріѣ-командо сѣв Nr. 4645 ші 4677
пе дпшъртъшѣше зрѣторіа поръпкъ:

„Де маі тѣлте пърціі ші маі де тѣлте опрі с'а
фъкътъ кзпоскътъ пресідіѣлѣл командеі ценераріе, кзпкъ
ічі-колеа дп царъ се фак зпеле фапте пътаі де пътере
ші асърпчосе дпн партеа романілор, прпн каре пъ пъ-

mai proprietatea atăta a persoanelor singurateche, cât și a dătrei corporații și se periclităză și se atințe, și și actoritatea de lipsă și activitatea deregulatorielor constituționale pînă acmă prin черквѣ се micșorează și se dăpiedecă. . . .

„Deci de și nă se pôte trage la dădoială prin- chipul enșciat de prea-dăalta sa Maiestate „despre asemenea dătre și ale țătror naționalităților,“ dăte- meierea dăscă a znei asemenea stări dăpromătate dă- tre naționali nămai pre cale lecișit țreaze a zma, și dătrăscă kătare nă este iertat nici o răstărnătoră lăkrare de capă scă, aș kă pătere a se dăchercă.

„De aci provocăndăse comitetul de pacificăție, a dăvăda și dădrenta dătrăscă dăceles pre popo- rul roman dătrăscă kătare, ca pînă la reglarea acestor stări dăpromătate, ce dăkă acmă nămai de- cât are se zmeze pre calea lecișit, se se conte- tenească de tót răstărnărea și scimăbarea kă pătere și de capă scă, de altmăntrea scă petrecăză pedăscă, și se ascălate de deregulatoriele constituționale kredin- chăse prea-dăaltei Maiestății sale, carale și de alt- măntrea aș lăat dădrentărea și năpă atănci tôte dis- păsăcișile ale dăplăni dăpreză dădălețerea kă re- spectivă prefecții și trăzni romanescă, — se așcăptă dăla aelashi comitet dășcișădărea despre făkătele ordinaționali dătrăscă kătare.

Sibiu, 21. Noembrie 1848.

Дă nămele domnului генерал-команданте.

Берсман, Ф. М. Л. ген.

Deci comitetul dăpărtășind acăscă dăaltă po- răncă, tot-deodată dăși dăne de străncă dătorindă a dădemna pre tōci kredinchișă săncăși ai Maiestății sale de naționea romană, ca lăzind la dărentă văgare de scăță scăpta dădătorire de a ascălate de prea-dăaltale și dăaltale porănci kă tót scășmățate și fără cea măi mică dăpotrivire, și așcăptănd kă tót dăkredin- țărea dășcișădărea kă măi dăgrăvă a țătror dămăș- pățăcișilor făgădăite dăla văzătatea prea-dăaltăvăi po- stră Monarhă și dăplănărea țătror dărentelor черері dătemeiate pre princhipă dărentărilor asemenea nătră tōte pobărele, și pînă atănci năme se nă dănrăscă- păscă scăță nici ză kăvănt a lăkra de capă scă, scă a nă ascălate de deregulatorii kării pînă acmă se afă dă postărire lor, de ôre-če pache și lănișă păvăkă nă este kă pătină a se dănea fără deregulatori le- cișăci, ôră fără pache și lănișă nă nămai văzărire, și kăpă și capătele năstre nă se pot apăra.

Префекții, trăzni, чепăриони și kăpă преоциі ро- манесă се dădătoresкă a fache kănosкăт acăscă черкв- лărișă prin tōte satele romanescă, și a privegia, ca a- chesce porănci se se păzăscă kă tót scășmățate a și ascălărea черăță dăla kredinchișă săncăși.

Sibiu, 16/28, Noembrie 1848.

Комитетла нациunei romane:

Сим. Бърнăциș, прешединте. А. Треб. Лăuriană. Тим. Цăпаріș. Нік. Бăлăшескă. Іoане Бранă. Фл. Мікешіș.

57. Dela Comitetulu natiunei romane.

Domnului v. prefectu Stefanu Moldovanu.

Comitetulu au priimitu raportulu Dtale din 8. Dec., din care au vediutu nedumerirea Dtale in re- spectulu impartirei prefecturei Mediasului; inse deo- camdata nu pôte face alta schimbare ca se nu se nasca mai mare confusiune cu prefecturele vecine. Peste totu prefectur'a Mediasului va tiené cele șapte tribunate, in care tribunii si vice-tribunii fara escep- tiune voru atărna dela prefectura din Mediasiu in- susi; numai cu cele 19 sate ce se tiené mai inainte de Alba-de-susu este ceva greutate, pentru-ca acestea ceru o preveghiare continua nu numai in respectulu militariu, ci si civilu-administrativu. — Deci aceste sate ad interim voru remané subt preveghiarea lui Eliseiu Armatu, care si-au pusu si pana acumu tóta ostenéla ca sa le aduca la ordinéa cea buna. Si prin urmare cele trei tribunate dintaiu relative spre Mediasiu voru remané mance ad interim, asia:

I.	II.	III.
Hasiagu	Mardesiu	Almasiu sas.
Sieica mare	Siaia	Nimisiu
Seica mica	Vorumloch	Rechisdorf
Agribici	Capusiu	
Frâna	Ighisdorfu sas.	

Cu tôte acestea Dta poti se numesci peste ele trei tribuni si vice-tribuni. — Lui Auxentiu jun. se va da de scire sa asculte de prefectura Mediasului, ca-ci a Blasiului e mare destulu, si apoi e si pré de- parte. — Peste cele trei tribunate din scaunulu Se- ghisioarei si satele alaturate din Alba de susu, s'au numitu tribuni: peste V. Hăriu Saceliu Popeiu, peste VI. Іoane Іoanovici, peste VII. Onoriu Oviliu Maronianu, acestora li s'au datu de scire ca sa asculte de pre- fectura Mediasului; — insa acumu au plecatu cu guardia loru catra secuime cu prefecțulu Armatu, unde suntu chiamati de commendanti militari, ca sa infrauga odata acea potere infernala. Dăra si aici in satele ce se tienea de Alba de susu, va avé in- fluintia Armatulu pana le va pune in ordine. — Ce se atinge de cele 6 sate din nordulu Ternavei, fiindu ele despartite de celelalte din scaunulu Media- siului insusi, credemu că aru produce numai incur- care despartindu-le de satele cu care se invăcinéza in natura.

Sperandu că acăsta deslucire ve vă scōte din tōta nedumerirea, recomandamu prefectură activitatii Dtale despre care ne asăcurezi.

Sabiiu 29. Noembre (11. Decembre) 1848.

A. Treb. Laurianu.
locot. presid.

58. Cerculariu aspru infruntatorii catra toti comandantii mari si mici ai poporului armatu.

Comitetulu natiunei romane.

Domnule prefectu!

Din tóte partile vinu la comitetu invinovatiri grele, ce unii prefecti, tribuni, centurioni, carora li s'au datu o putere mare de a povatiui pe conationali romani pe calea virtutei, pentru ca se póta a ajunge la o stare mai fericita, uitandusi de datoriile dregatorii lor, care este supusa la grea raspundere, uitandusi de cauza nationala, óre nu se póte casciga fora numai cu virtute nationala, cu dreptate, cu osteneala si rabdare, cu minte tréza, cu priveghere si cu grija multa, s'au datu spre jafuri, petrecu la beuturi si la jocu in carti, si fiindu cuprinsi cu aseminea lucruri misiele, napustescu pe ómeni incredintiati Comandei lor, si n'au nici o grija de densii, ba ce e mai multu, ei corumpu cu púrtarea lor cea defamata, si 'i demoraliséza mai reu decatu mágiarii si secuii, care avea interese de a stinge tóta virtutea din romani spre a'i potea tienea mai bine subjugati.

Nisce ómeni ca acestia stapaniti de patimi urite, si stricati pana la gradulu de nesuferire, in lupta pentru tron si dinastie, pentru libertate si nationalitate, tremura inaintea inamicului, n'au celu mai micu curagiu, si frica lor se silescu a si-o acoperi invinovatindu pe altulu.

O portare atatu de scandalósa, unu desfreu áttu de misielatu, si nisce fapte atatu de urite din partea unoru prefecti, tribuni si centurioni au ajunsu si la auzulu In. General Comando. Comitetulu mai de multe ori au fostu silitu cu rusine se auda, cá corpulu acelu ómeni nu'i face onóre, si cá prin urmarile lor mai multu vatama decatu folosescu drépta cauza pentru care tóta tíera si toti supusii credinciosi suntu in picióre.

Multi romani de virtute probata cari au fostu marturi si jertfe barbariei, crudelitatii si tiraniei magiarilor si secuilor desbracati de totu sentimentulu de umanitate, si care dorea se dobandésca dregatori romani precumu doresce sclavulu libertatea si mantuirea sa, vediendu acumu pe prefecti, tribuni, centurioni beti, jucandu carti, jefuindu si certanduse intre sine, vediendu cá au grija numai de sine cumu se se inbogatiésca cu averea jefuita, si cumu se se fericéasca numai pe sine, eara nu pe poporu, pe care elu carmuesce, au perdutu tóta increderea ce avea intr'ensii, se scandaliséza de portarea lor cea rea si intreba: Dara pentru ómeni ca acestia se ne primejduimu noi viatia, si comitetulu romanu dregatori de acestia ne pune?

Comitetulu gramaditu cu asemenea audiri urite si rusinatu chiaru si de In. General Comando pentru

portarea cea ticalósa a unoru prefecti, tribuni si centurioni a fostu hotaritu a'i chiema la o adunare spre a'i trage la raspundere pentru abuzele ce au facutu cu puterea nationale.

Dara fiindcá ei se afla acum in servitiulu castrelor, General Comando a ingaduitu a se convoca acum numai o adunare de preoti si alti inteligenti, inse a pusu strensa datoria asupra comitetului, ca se nu piarda din vedere pe prefecti, tribuni si centurioni cari si-au intinatu si spurcatu numele si dregatoria cu fapte vrednice de tóte defaimarile, si care in locu de a apara cauza patriei si a natiunei cu virtute si exemplu luminatu, o perdu prin portarea lor cea vrednica de tóta pedépsa.

In urmarea acestei demandari a In. General Comando, comitetulu ordina strinsu prefectiloru, tribuniloru si centurioniloru, ca cei ce s'au abatutu pana acum dela scopulu celu santu, prin ocaratele lor fapte, se se indrepteze pe sine, éra pe poporu se'lu tienea in disciplina, regula si buna renduiala si subalterniloru tribuni, centurioni si decurioni care parasescu castrele si umbla dupa jafuri, séu care cu portarea lor dau exemplu reu la poporu, se'i arate numai de eatu la comitetu. Peste totu se se straduiasca prin curagiu si barbatie in lupta cu inamiculu a sterge pat'a numelui ce si-au dobanditu, cá suntu fricosi, si in totu timpulu si locul se fia exemplu de virtute poporului pe care elu carmuesce, cá-ci numai asia va potea invinge drépta cauza, numai asia se va mantui onórea nationala, si numai asia natiunea romána va potea dobandi drepturile ce le doresce.

Prefectii, tribunii notati pentru jafuri, betii, jocu in carti si pentru ori care portare vinovata, nu numai nu voru avea dreptu de a pretinde nici o dregatorie in oficiile tiei, ci voru fi trasi la dare de séma, si supusi la pedepsele ce meriteaza.

Prefectiloru li se pune seriósa indatorire ca acestá circulara ordinaciune se o comunice fora intarziera cu toti viceprefectii, tribunii, vice-tribunii, centurioni si cu toti subalterni Domniiloru lor, si despre punerea in lucrare se raporteze la comitetu in celu mai scurtu timpu.

Sabiiu 15. Decembre 1848.

Vi se trimite si un pachetu cu 50 esemplare Exercitium.

Simeonu Barnutiu,
presidente.

Aronu Florianu,
secretariu.

(Va urma.)

Nr. prot. S. V., 1876.

Procesu verbale

alu siedintiei ordinare a comitetului asociatiunei transilvane, tienuta in 21. Aprile a. c. sub presidiulu domnului Iacobu Bolog'a, fiendu de facia dnii membrii: P. Dunc'a, E. Macelariu, I. Hanni'a, I. V. Rusu, P. Rosc'a, I. Cretiu, Dr. Dem. Racuciu, C. Stezar, V. Romanu si cu asistenti'a secretariului Dr. D. P. Barcianu.

§. 53. Dechiarandu-se siedinti'a de deschisa si nefiendu inca de facia dlu cassariu spre a-si face raportulu despre starea cassei, se pune la ordine raportulu secretariului despre actele incurse pana la acésta siedintia. — Acestu raportu privesce urmatóriele acte:

Nr. exhib. 111/1876. Societatea „Történelmi társulat“ din Buda Pest'a multiamesce pentru actele si productele literarie, trimise ei din partea comitetului asociatiunei si primesce cu placere de a oferi si ea in schimbu productele sale literarie.

Spre placuta scientia.

§. 54. Nr. exhib. 112/1876. Senatul scolasticu alu comunei gr. cath. din Corbu (Gyergyó-Holló) din Ciucu, se róga a i se oferi din fondulu asociatiunei si anume din sum'a votata spre acestu scopu de adunarea generale dela Reghinu unu ajutoriu pentru scól'a poporala de acolo.

Fiendu inse sum'a de 400 fl. v. a., votati la adunarea generala spre acestu scopu p. XXXVI. alu prot. adunarei generale, degiá impartita inca in anulu trecut, conformu hotaririi comitetului de sub Nr. prot. 232 din 28. Septemvre a. tr., si nefiendu preliminate in bugetulu asociatiunei pre anulu curentu alte sume pentru acestu scopu se propune si comitetulu enuncia, cá de astadata nu se afla in placuta positiune de a satisface cererei numitei comune.

§ 55. Nr. exh. 114/1876. Stipendistii Th. Cesareanu dela scól'a de agricultura din Clusiu-Monostor si Emiliu Viciu, scolariu de a II-a clasa gimnasiale in Muresiu-Osiorheiu, presentéza atestatele scolare de pe semestrulu I. alu anului scol. 1875/6. — Celu dintaiu dovedesce progresu preste totu bunu, alu doilea calcululu de eminentia.

Spre scientia.

§. 56. Nr. exhib. 116/1876. Dlu advocatu Georgiu Filepp raportéza de nou in caus'a possessiunei remase asociatiunei dupa repausatulu Gallianu din Erkisfalu, alaturandu totu deodata si estrasulu „cólui de pamentu.“ Din acestu raportu se vede, cá numit'a possessiune s'aru poté vinde cá complexu cu pretiu de 1200 fl. v. a., déca comitetulu se invoiesce, cá cumperatoriulu se platésca sum'a numita in cinci rate egale pre lenga asecurare hipotecaria.

Cu privire la acést'a dlu Macelariu face propunerea, cá comitetulu se se enuncie pentru vendiare; éru dlu Filepp se faca unu proiectu de contractu si interesele pentru ratele, ce voru remané, a se plati mai tardiu, se se ficseze la 10%; éru dlu presiedinte I. Bolog'a face o contr'a-propunere, care se

coprende in urmatóriele: „se se vendia possessiunea din cestiune, daru pretiulu se se respunda asociatiunei intregu deodata. In casulu, candu cumperatoriulu s'aru invoii cu acést'a, atunci dlu advocatu Filepp se faca unu proiectu de contractu. In casulu contrariu inse comitetulu prefera a se vinde numit'a possessiune prin licitatiune judecatorésca in urm'a ficsarei pretiului din partea comitetului.“

Ponendu-se aceste propuneri la votu, comitetulu primesce cu 7 voturi contra 2 propunerea dlui I. Bolog'a.

§. 57. Nr. exhib. 127/1876. Dlu Simeonu cav. de Balinth asterne protocolulu adunarei tienute in Campeni, cu scopu de a constitui sub despartimentulu cerc. — Din acestu protocolu se vede, cá participandu pré pucini membri la ácea adunare, constituirea nu s'a potutu face, amenandu-se pe alta adunare, ce se va tiené in 23. Apriliu a. c.

Spre scientia.

§. 58. Nr. exhib. 119/1876. Dlu Jakab Elek, directoru alu archivului de statu in Bud'a-Pest'a, trimite alu II-lea tomu din opulu: „A. királyföldi viszonyok ismertetése, alu carui dreptu de traducere l'a cumperatu asociatiunea in adunarea generala dela Reghinu.

Se iea cu placere la cunoscintia, avisandu-se cass'a asociatiunei a trimite a dou'a diumetate 200, fl. dinu pretiulu de cumperare. dlui Jakab Elek.

§. 59. Nr. exhib. 131/1876. In légatura cu cele sub Nr. premergatoriu secretariulu cetesce o epistola a dlui Iosifu Hoszu din Pest'a, indreptata catra presiedintele asociatiunei. In acésta epistola dn. Hoszu se róga a se midiuloci dela comitu unu adausu proportionatu la sum'a, cu care asociatiunea a cumperatu numitulu opu dela dn. Jakab Elek. Acésta rogare e motivata prin meritulu deosebitu, ce si-a casigatu autorulu prin edarea acelu opu si prin aceea, cá opulu dinu cestiune este cu vre-o 9 cóle mai bogatu, decum a fostu elu proiectatu la incéputu.

La aceste dn. Hanni'a face propunerea, cá comitetulu se-i dea dlui Jakab Elek inca sum'a de 100 fl., in sperantia, cá adunarea generala venitória va aproba acésta procedere a comitetului, éru dlu presiedinte Bolog'a face propunerea: „se nu se tréca preste bugetulu preliminaru pentru acestu anu, daru se se recomande adunarei generale venitórie a prelimina in bugetulu anului venitóriu o sumia corespundietória spre acestu scopu.“

Punendu-se la votu aceste propuneri, comitetulu primesce cu 8 voturi contra 1 propunerea dlui I. Bolog'a, radicandu-o la valóre de conclusu.

§. 60. Nr. exhib. 133/1876. Urméza raportulu dlui cassariu despre starea cassei asociatiunei. Din acestu raportu se vede, cá in restimpulu dela 9. Februariu pana la siedinti'a de astadi s'au incassatu 1122 fl. 1/2 cr. si s'au chieluitu, mai alesu cá stipendia, anticipatiune pentru redactiunea foiei, competentie pentru functionarii cancelariei 1087 fl. 2 cr.

Spre scientia.

§ 61. Nr. exhib. 134/1876. Dn. cassariu a-sterne conspectulu despre starea fondului academiei. Din acesta se vede, că amintitul fondu are de fația in proprietatea sa 13,698 fl. 22 1/2 cr.

Spre scientia.

§ 62. In legatura cu conspectulu de sub § 60 dn. cassariu raportéza in specialu despre banii incursi la fondulu asociatiunei in restempulu dela siedinti'a din 9. Fauru până la cea de astadi, si anu- mitu:

a) cá tace de membrii ordinari si fundatori 60 fl. v. a. (Nr. exh. 87, 113, 124); dela dn. Eremia Ladosianu, cá taca de membru ordinariu pe viétia o obligatiune de statu de 100 fl.; din lasamentulu dlui Piposiu Ioanu o obligatiune de statu vinculata de 450 fl.; b) cá prenumeratiuni la „Transilvani'a“ 167 fl. (Nr. exh. 82, 91, 93, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 106, 117); c) cá ajutórie 6 fl.; d) unu activu din lasamentulu dlui capelanu Chiffa din Clusiu 20 fl.; e) pentru diplome 6 fl.

Spre scientia.

§ 63. Nr. exh. 77/1876. Totù dn. cassariu rap- portéza despre contulu curentu alu redactiunei Tran- silvaniei de pe an. 1875, pe care revedindu-lu le-a aflatu documentatu si in ordine.

Resultatulu a fostu urmatoriulu:

P e r c e p t e.

Anticipatiuni dela comitetu	600 fl. — cr.
Prenumeratiuni dédreptulu la redact.	103 „ 75 „
Bonificare de 5% scontulu la charthi'a cumperata	4 „ 30 „
Restulu paratu din an. tr.	83 „ 79 „
Sum'a percepteloru	791 fl. 84 cr.

E r o g a t e.

Cheltuielele au fostu dupa acelu com- putu	845 fl. — cr.
Remane dar unu supererogatu de	53 fl. 16 cr.

B i l a n t i u.

Cheltuieli cu edarea fóiiei	845 fl. — cr.
Remuneratiune redactoriului	400 „ — „
Sum'a erogateloru	1245 fl. — cr.

Prenumeratiuni la fóiia asociatiunei au intratu pro 1875 numai . . . . . 488 fl. 75 cr.

Prin urmare s'a cheltuiutu cu edarea fóiiei pro 1875 mai multu cu . . . 756 fl. 25 cr.

Spre scientia.

In urma dn. raportoru face propunerea cá: dlui racionante si redactoru se se dea absolutoriulu pre- ste acestu computu.

Se primesce.

§ 64. Nr. exhib. 119/1876. Pentru bibliotec'a asociatiunei au intratu:

1) „A királyföldi viszonyok ismertetése“ tom. II., tramisu de Jakab Elek.

Nr. exhib. 129/1876.

2) Prin comitele natiunei sasesci s'a tramisu: Protocolle der Verhandlungen des sächsischen National-Confluxes vom 22. November bis 18. December 1875.

Spre placuta scientia.

§ 65. In urm'a acestor'a dn. vice-presiedinte I. V. Rusu, face in legatura cu conclusulu aduna- riloru generale din Clusiu si Belgradu, propunerea cá: Registrulu despre cartile, ce se afla in biblio- tec'a asociatiunei, se se publice in fói'a „Transilva- ni'a," pentru cá astfelu se vina la cunoscienti'a pu- blicului, care aru voi se se folosésca de densele.

Se primesce.

§ 66. In legatura cu acéstá propunere, dlu Cretiu cere a se esmite o comisiune, care se revadia bibliotec'a si se-si dea parerea despre opurile, cari aru fi se se anuncie in fóiia.

Se primesce.

§ 67. In comisiunea propusa de dn. Cretiu, comitetulu alege pe dnii Rusu, Romanu, Barcianu si Cretiu.

Verificarea acestui procesu verbalu se incredin- téza dd. membrii: Dunc'a, Rusu si Macelariu.

Sibiiu datulu cá mai susu.

Iacobu Bolog'a mp., Dr. P. B. Barcianu mp.,
presiedinte. secret. II.

S'a cetitu si verificatu. Sibiiu in 10. Maiu 1876.
P. Dunc'a, mp. E. Macellariu mp. I. V. Rusu mp.

Publicarea baniloru incursi

la fondulu asociatiunei cá tace de membri ordinari si fun- datori dela siedinti'a lunara a comitetului asociatiunei din 14. Martiu pana la cea din 21. Apriliu a. c.

1) Dela dlu Eremia Ladosianu, proprietariu in M. Szt. György cá taca de membru ord. pe viétia o obligatiune de statu de 100 fl.

2) Prin directiunea subdespartimentului cerc. Turdei- superióre:

Dela dlu Teodoru Siandru din Cuesdia cá m. funda- toriu in oblegat. de statu 200 fl. Dlu Alesandru Tarnoveanu taca de m. ord. pre 187⁵/₆ 5 fl. Dn. Nicolau Petru taca de m. ord. pre 187⁵/₆ 5 fl. Dn. Daniilu Matheiu taca de m. ord. pre 187⁵/₆ 5 fl. Dn. Andreiu Popu taca de m. ord. pre 187⁵/₆ 5 fl. Dn. Blasu Vica cá m. ajutatoriu pre 1874 1 fl. Dn. Blasu Nechita cá m. ajutatoriu pre 1874 1 fl. Dn'a Bucuru Ana cá m. ajutatoriu pre 1874 1 fl. Dn. Ioanu Suceava cá m. ajutatoriu pre 1874 1 fl.

Dela dnii Demetriu Cornea, Michailu Siagau si I. P. Maioru tace pentru diplome 3 fl. Dnii Zacharia Siulariu si Florea Capra din Ripa de josu prin dn. Ioanu Muresianu, taca de m. ajutatoriu pre 1874 2 fl.

3) Dela dn. dr. Pavelu Vasiciu, Timisióra, taca de m. ord. pre 187⁴/₅ si 187⁵/₆ 10 fl.

4) Dela Fr. Hossu Longinu pract. de advocatura in Aradu taca de m. ord. pre 187⁵/₆ 5 fl.

5) Reposatulu I Piposiu unu legatu in 1 obligat. vin- culata 450 fl.

Sibiiu in 21. Apriliu 1876.

Dela secret. asoc. trans.